การศึกษาเปรียบเทียบสิทธิและเสรีภาพของผู้มีความหลากหลายทางเพศ ในประเทศไทยและประเทศแคนาดา

A comparative study of the rights and freedoms of LGBTQ people in Thailand and Canada

ศิรพัฒน์ภากรณ์ เวียงนนท์[1] และสุจิตรตรา ฤทธิ์สกุลชัย[2]
[1, 2]วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
Sirapatpakorn Wiangnon[1] and Sujittra Ritsakulchai[2]
[1,2]College of Politics and Governance, Mahasarakham University
sirapatpakornwiangnon@gmail.com

รับบทความ : 22 กุมภาพันธ์ 2567 แก้ไขบทความ : 15 มิถุนายน 2567 ตอบรับบทความ : 30 มิถุนายน 2567

บทคัดย่อ

การศึกษาเปรียบเทียบสิทธิและเสรีภาพของผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยและประเทศแคนาดา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเปรียบเทียบเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและประเทศแคนาดา จากผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยทางสังคมหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของพวกเขาเหล่านั้น เช่น ปัจจัยทางด้านค่านิยมที่แตกต่างกันของทั้งสองประเทศ ปัจจัยทางด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และดัชนีความมีเสรีภาพ ที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงการมีอยู่ของสิทธิและเสรีภาพของพวกเขา ในด้านการประกอบอาชีพนั้น ผู้มีความหลากหลายทางเพศของทั้งสองประเทศมีแนวทางการประกอบอาชีพที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ในประเทศไทย ผู้มีความหลากหลายทางเพศนิยมประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับความสวยงาม ความบันเทิง การแสดง การใช้พรสวรรค์ การใช้ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น ในขณะที่ประเทศแคนาดานิยมประกอบอาชีพที่ต้องใช้ทักษะเฉพาะทาง เช่น การบริหาร การเงิน ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา เป็นต้น ส่วนการจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลในผู้ที่มีเพศกำเนิดเดียวกันในประเทศไทยยังไม่สามารถกระทำได้ อันเนื่องมาจากข้อกังวลเกี่ยวกับการใช้ช่องว่างทางกฎหมายและการแอบอ้างการใช้สิทธิต่าง ๆ ในทางตรงกันข้ามประเทศแคนาดา ได้อนุญาตให้บุคคลเพศเดียวกันสามารถจดทะเบียนสมรสกันได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และมีสิทธิหลังการสมรสเทียบเท่ากับคู่สมรสต่างเพศทุกประการ

คำสำคัญ: ผู้มีความหลากหลายทางเพศ, สิทธิ, เสรีภาพ, ไทย, แคนาดา

[1] นักศึกษาวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

[2] อาจารย์ประจำวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Abstract

The Comparative Study of the Rights and Freedoms of LGBT People in Thailand and Canada is a qualitative study to compare the rights and freedoms of LGBT people living in Thailand and Canada. According to the research results, there are many social factors that affect their rights and freedoms, such as the different values of the two countries. Educational, economic, and freedom factors that indicate the existence of their rights and freedoms. In terms of occupation. Gender diverse people in both countries have markedly different career paths. To extent, in Thailand, gender diverse people pursue careers related to beauty. entertainment, and performance by using of talents and creativity, etc. In Canada, it is popular to pursue careers that require specialized skills such as administration, finance, health, and education, etc. Marriage registration between people of the same sex in Thailand has not been possible due to concerns about legal loopholes and impersonation of rights. In contrast, Canada allows same-sex couples to legally register their marriage and have the same rights after marriage as opposite-sex couples.

Keyword: LGBT, Rights, Freedoms, Thailand, Canada

บทนำ

ปัจจุบันการแสดงออกทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศไม่ได้มีแค่เพศหญิงกับเพศชายเท่านั้น ผู้คนมีอิสระทางความคิดและการแสดงออกมากขึ้น อีกทั้งในหลายประเทศมีการยอมรับบุคคลที่แสดงออกทางเพศที่ไม่ตรงกับเพศกำเนิดมากขึ้น กลุ่มคนเหล่านี้มีอยู่ในทุกประเทศบนโลก และไม่ใช่กลุ่มบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตแต่อย่างใด เป็นเพียงบุคลิกภาพและการแสดงออกที่อยู่เหนืออำนาจจิตใจที่ติดตัวพวกเขามาตั้งแต่เกิด และไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ไม่ว่าจะโดยวิธีใดก็ตาม เนื่องจากการแสดงออกทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศจำแนกได้หลายประเภท ซึ่งยากหากจะเรียกให้ครอบคลุมได้ทั้งหมด จึงมีคำสามัญที่ใช้เรียกกลุ่มคนเหล่านี้ว่า “ผู้มีความหลากหลายทางเพศ” หมายถึง กลุ่มคนที่มีอัตลักษณ์ทางเพศหรือรสนิยมทางเพศที่แตกต่างไปจากคนส่วนใหญ่ในสังคม อัตลักษณ์ทางเพศ (Gender Identity) คือ การรับรู้ว่าตนเองต้องการเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง ซึ่งบางคนอาจมีอัตลักษณ์ทางเพศตรงกับอวัยวะเพศและโครงสร้างทางร่างกาย แต่ในบางคนอาจมีอัตลักษณ์ทางเพศแตกต่างจากโครงสร้างทางร่างกาย (โรงพยาบาลเพชรเวช, 2563) ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อการจำแนกประเภทบุคคลในกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ ปัจจุบันจึงมีการใช้ตัวอักษรย่อภาษาอังกฤษเพื่อเรียกรวม ๆ คนเหล่านั้นว่า LGBTQ ประกอบไปด้วย

L ย่อมาจาก Lesbian หมายถึง กลุ่มผู้หญิงรักผู้หญิง

G ย่อมาจาก Gay หมายถึง กลุ่มผู้ชายรักผู้ชาย

B ย่อมาจาก Bisexual หมายถึง กลุ่มที่รักได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิง

T ย่อมาจาก Transgender หมายถึง กลุ่มคนข้ามเพศ จากชายเป็นหญิงหรือหญิงเป็นชาย

Q ย่อมาจาก Queer หมายถึง คนที่พึงพอใจต่อเพศใดเพศหนึ่ง โดยไม่ได้จำกัดในเรื่องเพศ

ทั้งนี้ กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศไม่ได้มีเพียงที่กล่าวมาข้างต้นเท่านั้น แต่มีมากเกินกว่าที่จะนำมาเรียกได้ทั้งหมด จึงมีสัญลักษณ์ + (Plus) เพื่อแสดงถึงจำนวนกลุ่มของผู้มีความหลากหลายทางเพศที่นอกเหนือจากที่กล่าวมา (LGBTQ+)

ประเทศแคนาดาตั้งอยู่ในทวีปอเมริกาเหนือเป็นประเทศขนาดใหญ่อันดับสองของโลก รองจากรัสเซีย มีจำนวนประชากรประมาณ 37,808,000 คน (2566) ผู้คนส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส เนื่องจากเป็นประเทศที่กว้างใหญ่มาก จึงมีความหลากหลายสูง ทั้งในเรื่องเชื้อชาติของประชากร วัฒนธรรม วิถีชีวิตของผู้คน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม วัฒนธรรมแบบแคนาเดียนให้ความสำคัญกับความภาคภูมิใจ และการยึดมั่นในความเสมอภาค ความหลากหลายและความเคารพต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แก่นคุณค่านี้เองทำให้ประเทศแคนาดามีความเป็นมิตร มีความสงบและปลอดภัยสำหรับการใช้ชีวิต (KPG overseas, ม.ป.ป.)

ในขณะที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในทวีปเอเชีย ซึ่งมีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวและการบริการ เป็นประเทศประชาธิปไตย ผู้คนมีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกได้อย่างเสรีภายใต้กฎหมาย ทั้งนี้ กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยส่วนใหญ่สามารถแสดงออกได้อย่างเปิดเผยโดยไม่ผิดกฎหมายหรือผิดหลักศาสนาแต่อย่างใด แต่สิทธิบางประการยังไม่สามารถนำมาใช้กับกลุ่มบุคคลดังกล่าวได้ เช่น สิทธิในการจดทะเบียนสมรสในคู่รักเพศกำเนิดเดียวกัน รวมไปถึงการประกอบอาชีพที่เป็นที่นับหน้าถือตาของสังคม เป็นแบบอย่างให้แก่เยาวชน เช่น แพทย์ ครู ข้าราชการ เป็นต้น กลุ่มบุคคลดังกล่าวยังไม่สามารถที่จะแสดงออกถึงการเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่ เพราะบรรทัดฐานของสังคมที่บีบบังคับให้พวกเขาต้องประพฤติตนให้สอดคล้องกับเพศกำเนิด

ประเทศเหล่านั้นล้วนมีความแตกต่างกันในเรื่องของที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ จำนวนประชากร วัฒนธรรม การศึกษา เชื้อชาติ ศาสนา การเมือง เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงอยากใช้ความแตกต่างเหล่านี้มาศึกษาเปรียบเทียบเรื่องสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยได้เลือกประเทศไทยและประเทศแคนาดา ซึ่งถือว่าเป็นประเทศที่มีความแตกต่างกันแทบจะโดยสิ้นเชิง สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้วิจัยเลือกประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่ผู้วิจัยอาศัยอยู่และคุ้นเคยมากที่สุดกับประเทศแคนาดาซึ่งเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วมาทำการศึกษาเปรียบเทียบสิทธิและเสรีภาพของประชากรในสองประเทศนี้ โดยมุ่งเน้นไปยังกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้มีความหลากหลายทางเพศในสังคมไทยและสังคมแคนาดา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการประกอบอาชีพที่เป็นที่สนใจของผู้มีความหลากหลายทางเพศของทั้งสองประเทศ
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสิทธิทางกฎหมายเกี่ยวกับการสมรสสำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยและประเทศแคนาดา

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีเสรีนิยม (Liberalism)

เป็นทฤษฎีที่โดดเด่นและเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความหมายของทฤษฎีเสรีนิยมในทางการเมืองนั้น หมายถึง อุดมการณ์หรือความคิดทางการเมืองที่มุ่งให้สิทธิและเสรีภาพแก่

ปัจเจกบุคคลอย่างเต็มที่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย หลักการพื้นฐานของเสรีนิยม ได้แก่ สิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิในชีวิตและทรัพย์สิน ความเสมอภาคสำหรับทุกคนภายใต้กฎหมายการปกครองโดยการเห็นชอบจากประชาชนโดยกระบวนการเลือกตั้ง ความโปร่งใสในการปกครองบ้านเมือง นอกจากความหมายทางการเมืองดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังมีอีกหลายท่านที่ให้ความหมายของคำว่าเสรีนิยมไว้อย่างน่าสนใจ เช่น

เสรีนิยม คือ อุดมการณ์อันเรียบง่ายที่เชิดชูสิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรม และความเสมอภาคเป็นพื้นฐาน (เกษียร เตชะพีระ, 2563)

เสรีนิยม คือ การให้ความสำคัญกับการรักษา ส่งเสริม เสรีภาพของประชาชน ต่อต้านการจำกัดเสรีภาพการแสดงออก ต่อต้านการออกกฎหมายควบคุมความเชื่อหรือค่านิยมที่ปัจเจกชนยึดถือ (ชาญชัย คุ้มปัญญา, 2563)

เสรีนิยม เปิดกว้างโอบรับทุกความคิด ความเชื่อให้มีที่ยืนในสังคมอย่างมีเสรีภาพในการแสดงออกเท่าเทียมกัน ไม่ว่าความคิด ความเชื่อนั้น ๆ จะถูกบุคคล สังคม หรือรัฐมองว่างมงาย น่ารังเกียจหรือนิยามว่ามันเป็นภัยอันตราย อย่างไรก็ตาม แต่ถ้ามันยังไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่คนอื่นซึ่งหน้า หรืออยู่ในสถานการณ์ที่เชื่อแน่ว่าจะเกิดอันตรายต่อคนอื่นจริง ความคิดความเชื่อที่ถูกบุคคลหรือสังคมมองว่าเป็นอันตรายนั้น ๆ ก็ย่อมแสดงออกได้ (สุรพศ ทวีศักดิ์, 2562)

นอกจากความหมายของเสรีนิยมแล้ว ยังมีหลักการพื้นฐานของเสรีนิยมที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้ามาจากงานวิจัยของศิวพล ชมภูพันธุ์ (ม.ป.ป.) โดยสมมติฐานของแนวคิดเสรีนิยมเชื่อว่า

1. มนุษย์เป็นคนดีโดยธรรมชาติและมีเหตุผล มีความสามารถที่จะแสวงหาผลประโยชน์ อีกทั้งมนุษย์สามารถที่จะเข้าใจหลักศีลธรรมและดำรงอยู่ในหลักนิติธรรมได้
2. มนุษย์ล้วนต่างแสวงหาผลประโยชน์ แต่เชื่อว่า “ผลประโยชน์ร่วมกันเกิดขึ้นได้”
3. ความร่วมมือเป็นสิ่งที่เป็นไปได้และเป็นลักษณะสำคัญของความสัมพันธ์ของมนุษย์ รวมทั้งในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย

กล่าวโดยสรุปในแง่ความหมายของเสรีนิยมตามทัศนะของผู้วิจัย คือ เป็นอุดมการณ์ทางความคิดรูปแบบหนึ่งที่มุ่งให้ความสำคัญอย่างเท่าเทียมในอิสระทางความคิดและการแสดงออกของบุคคล โดยที่ความคิดและการแสดงออกนั้นต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคล สังคม หรือรัฐ ซึ่งทฤษฎีเสรีนิยมให้ความสำคัญในอิสระทางความคิดและการแสดงออกของบุคคล โดยที่ความคิดและการแสดงออกนั้นต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลอื่น รวมไปถึงความเสียหายต่อสังคมหรือรัฐ ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่าการที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศสามารถแสดงออกถึงการเป็นตัวตนของตัวเองได้อย่างเสรี สามารถแต่งกาย ประกอบอาชีพ มีกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ ได้อย่างเปิดเผย แสดงถึงการรับรู้ถึงเสรีภาพที่ตนเองพึงมีในฐานะที่เกิดมาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

2. ทฤษฎีปัจเจกชนนิยม (Individualism)

เป็นอีกหนึ่งทฤษฎีที่มีความคล้ายคลึงกับทฤษฎีเสรีนิยม ด้วยสังคมปัจจุบันมีคนจำนวนไม่น้อยที่ดำเนินชีวิตภายใต้ความเป็นปัจเจกชนสูง ด้วยสภาพแวดล้อม การเรียน การทำงาน ประกอบกับพื้นฐานทางครอบครัว การเลี้ยงดู สังคมละแวกบ้าน และอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนหล่อหลอมให้แต่ละบุคคลมีความเป็นปัจเจกหรือมีความเป็นตัวของตัวเองมากน้อยแตกต่างกันไป

ปัจเจก หมายถึง เฉพาะตัว เฉพาะบุคคล ตามลำพังไม่มีผู้อื่นสิ่งอื่นเข้ามาร่วมด้วย คำว่า ปัจเจก ส่วนใหญ่จะไม่ใช้คำเดียวโดด ๆ แต่จะใช้นำหน้าคำอื่นเพื่อให้มีความหมายว่าเฉพาะผู้เดียวอย่างเดียว (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2555)

ปัจเจกชนนิยม (Individualism) เป็นแนวคิดแบบมนุษย์นิยมแบบหนึ่งที่มองว่าตัวบุคคลหนึ่งคนสำคัญเท่ากันอย่างเสมอภาค ไม่มีใครสูงต่ำ ดีเลวไปกว่ากัน ลัทธิปัจเจกชนนิยมเป็นลัทธิทางสังคมที่เกิดขึ้นในยุคกลาง

ที่เชื่อมั่นในศักยภาพของความเป็นมนุษย์ที่อยู่เหนือชะตาชีวิต และยังเคารพเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเองความเป็นปัจเจกชน หมายถึง การยอมรับความมี อัตลักษณ์และความเป็นเอกเทศของบุคคลคนหนึ่ง โดยคุณค่าของลัทธิปัจเจกนิยมในทางบวกนั้นอยู่ที่ความเป็นตัวของตัวเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีอิสระทางความคิดและการสร้างสรรค์ (โกวิท วงศ์สุรวัฒน์, 2562)

ปัจเจกนิยมหรือลัทธิปัจเจกนิยม หมายถึง ความเชื่อที่ว่าสิทธิและเสรีภาพของแต่ละบุคคล เป็นลัทธิที่สำคัญที่สุดในสังคม ส่วนความเป็นปัจเจกบุคคลหรือความเป็นตัวของตัวเองเป็นพฤติกรรมหรือทัศนคติของคนคนหนึ่งที่ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวของตัวเองโดยไม่ได้รับอิทธิพลจากคนอื่นหรือไม่ต้องการให้รัฐมาบังคับควบคุม

การมีชีวิตที่ถูกต้องดีงามและประเสริฐอย่างแท้จริง คือ การมีชีวิตที่เป็นปัจเจกบุคคลอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์อื่นได้ มนุษย์สามารถคิด พูด ทำ จึงจัดเป็นศักยภาพในการกระทำทางมโนกรรม วจีกรรม และกายกรรม การกระทำในลักษณะนี้ คือ เสรีภาพในการกระทำและการเป็นอยู่ของบุคคล เมื่อเป็นเช่นนี้เสรีภาพจึงเป็นสิ่งที่ปรารถนาของบุคคล เสรีภาพจึงเป็นหลักที่สามารถนำมาพัฒนาปัจเจกภาพของบุคคลได้ เสรีภาพจึงเป็นสิ่งที่ทรงอำนาจและควรค่าแก่การแสวงหา เพราะเป็นหลักประกันของการกระทำ อย่างน้อยมนุษย์ต้องยอมรับว่าความคิด การใช้ความคิด หรือสิ่งที่ถูกเรียกว่า เจตจำนงเสรี เป็นสิ่งที่มนุษย์มีอยู่ในตัวเองที่เป็นหลักการดำเนินชีวิตทั่วไปของมนุษย์ (พระมหาพูนศักดิ์ วชิรว์โส, 2561)

ในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้บุคคลต้องพึ่งพาตนเองมากขึ้น อีกทั้งการดำเนินชีวิตในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันส่งผลให้ผู้คนมีทัศนคติ พฤติกรรม และการแสดงออกที่หลากหลาย ผู้วิจัยมองว่ามีปัจจัยหลายอย่างทางสังคมหล่อหลอมให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีพฤติกรรมที่ไม่คล้อยตามคนส่วนใหญ่ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งจากการสังเกตและการใช้ชีวิตของผู้วิจัยเองที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้เช่นเดียวกัน พบว่ากลุ่ม LGBTQ+ เป็นกลุ่มคนที่มีความมั่นใจในตนเอง สามารถพึ่งพาตนเองได้ดี มีอิสระทางการแสดงออกสูง โดยบางครั้งไม่สนใจต่อสายตาของคนในสังคมมากนัก ทั้งนี้ พวกเขาคิดว่าสิ่งที่เขาเป็นและแสดงออกนั้นไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่บุคคลอื่น

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีปัจเจกชนนิยม มีจุดเน้นที่ให้ความสำคัญกับความเป็นตัวตนของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ส่งเสริมและยอมรับถึงความเป็นตัวของตัวเอง ยกระดับมนุษย์ทุกคนให้มีความสำคัญเทียบเท่ากันอย่างเสมอภาค ไม่มีใครสูงต่ำดีเลวไปกว่ากัน ไม่มีใครผิดปกติหรือแปลกประหลาดจากบุคคลอื่น ทุกอย่างล้วนเกิดจากความพึงพอใจส่วนบุคคลทั้งสิ้น

ดังนั้น ทั้งเสรีนิยมและปัจเจกชนนิยมถึงแม้จะไม่ใช่สิ่งเดียวกัน แต่ก็มีความคล้ายคลึงและกลมกลืนกันไม่น้อย ผู้วิจัยมองเห็นจุดร่วมที่สำคัญระหว่างเสรีนิยมและปัจเจกชนนิยม คือ เคารพถึงการแสดงออกและการยอมรับในตัวคนคนหนึ่ง โดยไม่ตัดสินใครเพียงเพราะเขาแตกต่างจากคนหมู่มาก

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เน้นการสืบค้นข้อมูลแบบทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลออนไลน์ จากนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่เกี่ยวข้อง และนำมาวิเคราะห์โดยใช้แบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ทำโดยการสืบค้นจากเว็บไซต์ของหน่วยงานต่าง ๆ ของไทยและต่างประเทศ รวมไปถึงงานวิจัย และกรณีศึกษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และทำการเรียบเรียงเนื้อหาต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล แบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก ๆ คือ ส่วนของประเทศไทยและส่วนของประเทศแคนาดา โดยวิเคราะห์จากปัจจัยทางสังคม ค่านิยม วิถีชีวิต การประกอบอาชีพ กฎหมายการสมรสระหว่างบุคคลเพศเดียวกัน เป็นต้น

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้มีความหลากหลายทางเพศในสังคมไทยและสังคมแคนาดา โดยหลัก ๆ แล้วประกอบด้วยปัจจัย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านค่านิยม สังคมไทยปลูกฝังเรื่องค่านิยมให้กับบุคคลตั้งแต่เรียนในระดับประถมศึกษา โดยค่านิยมของสังคมไทยมีอยู่หลายด้าน แต่สิ่งหนึ่งที่เป็นพื้นฐานของค่านิยมที่ดีงามในสังคมไทย คือ ความกตัญญู ซึ่งเป็นการตอบแทนบุญคุณของบุพการีหรือผู้มีพระคุณที่ได้อบรมสั่งสอนเลี้ยงดูพวกเขาเหล่านั้นมา ด้วยเหตุนี้บางครั้งผู้ที่เกิดมาเป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศในสังคมไทยจะถูกคาดหวังสูงจากครอบครัวต้องมีความสามารถหลายด้านเพื่อทดแทนในสิ่งที่พวกเขาเกิดมาไม่ตรงตามความปรารถนาของผู้เป็นพ่อและแม่ บางครั้งสิทธิและเสรีภาพของพวกเขาก็มีอยู่อย่างจำกัด เพราะคำว่ากตัญญูซึ่งเป็นค่านิยมและถือว่าเป็นคุณธรรมที่สำคัญของทุก ๆ สังคมบนโลกมนุษย์ โดยเฉพาะในสังคมไทยที่ให้การเทิดทูนบูชาบุพการีอย่างสูงสุด ส่วนในประเทศแคนาดานั้นมีความหลากหลายทางชนชาติสูง

ดังนั้น ผู้คนจึงมีลักษณะนิสัยที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้การส่งเสริมและเคารพในสิทธิและเสรีภาพด้านความหลากหลายของบุคคลอื่นจึงเป็นสิ่งที่ประชาชนในประเทศแคนาดาให้ความสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ชาวแคนาดาเป็นผู้มีจิตใจโอบอ้อมอารี ให้เกียรติซึ่งกันและกัน อ่อนน้อมถ่อมตนในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น อีกทั้งไม่ชอบการโอ้อวด เป็นผู้ที่มีมารยาททางสังคม และนอกจากความหลากหลายทางชนชาติในสังคมแคนาดาแล้ว ผู้มีความหลากหลายทางเพศในแคนาดาก็มีจำนวนค่อนข้างมากเช่นเดียวกัน ด้วยค่านิยมและอัตลักษณ์ร่วมของสังคมดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น จึงส่งผลให้บุคคลโดยเฉพาะผู้มีความหลากหลายทางเพศสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้อย่างเต็มที่โดยไม่ต้องกังวลว่าจะถูกดูหมิ่นเหยียดหยามจากบุคคลอื่น 2) ปัจจัยด้านการศึกษา ผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยมีการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง มีส่วนน้อยที่เป็นผู้ที่มีการศึกษาสูงและอยู่ในชนชั้นผู้นำของสังคม และมีบางส่วนที่ต้องออกจากระบบการศึกษาเพียงเพราะไม่สามารถทนได้กับการถูกกดขี่และการเลือกปฏิบัติจากเพศสภาพ ดังนั้นการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับคุณภาพชีวิตของพวกเขา เมื่อพวกเขามีหน้าที่การงานที่ดีย่อมส่งให้พวกเขามีบทบาทในสังคมมากขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากพวกเขาไม่ได้รับการศึกษาที่ดีพอก็จะส่งผลต่อสิทธิและเสรีภาพที่พวกเขาควรจะได้รับในสังคมอย่างเท่าเทียม ในส่วนของประเทศแคนาดานั้น เนื่องจากเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เห็นได้จากคุณภาพด้านการศึกษาที่อยู่ในอันดับต้น ๆ ของโลก อัตราการรู้หนังสือของประชากรอยู่ในระดับสูงมาก อีกทั้งผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศแคนาดาส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับที่สูง ดังนั้น ความรู้ ความสามารถที่พวกเขามีจึงใช้เป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพชีวิตของตัวเองได้ ทำให้พวกเขามีบทบาททางสังคม มีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตไม่น้อยไปกว่าบุคคลอื่น ๆ

ตารางที่ 1 ปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้มีความหลากหลายทางเพศใน สังคมไทยและสังคมแคนาดา

ปัจจัยทางสังคม	ประเทศไทย	ประเทศแคนาดา
ด้านค่านิยม	ให้ความสำคัญในเรื่องความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ	ให้ความสำคัญในเรื่องการให้เกียรติและมารยาททางสังคม
ด้านการศึกษา	ผู้มีความหลากหลายทางเพศส่วนใหญ่ มีการศึกษาในระดับปานกลาง	ผู้มีความหลากหลายทางเพศส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี
ด้านเสรีภาพ	ดัชนีด้านเสรีภาพของมนุษย์อยู่ในอันดับ 95 จาก 164 ประเทศทั่วโลก	ดัชนีด้านเสรีภาพของมนุษย์อยู่ในอันดับ 6 จาก 164 ประเทศทั่วโลก

2. แนวทางการประกอบอาชีพที่เป็นที่สนใจของผู้มีความหลากหลายทางเพศของทั้งสองประเทศ ผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยโดยพื้นฐานแล้วเกิดมาพร้อมกับพรสวรรค์และความสามารถที่หลากหลาย ดังนั้น การประกอบอาชีพของพวกเขาจึงมีความหลากหลายตามไปด้วย และเนื่องจากผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย โดยส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง จึงทำให้บางอาชีพสามารถทำได้โดยที่ไม่จำเป็นต้องใช้วุฒิการศึกษาแต่อย่างใด ซึ่งจากการสืบค้นข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า อาชีพที่เป็นที่นิยมสำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศและไม่จำเป็นต้องใช้วุฒิการศึกษา เช่น การเป็นนักแสดงตามสถานบันเทิง คณะหมอลำ โรงละคร ที่พบเห็นได้มากในพัทยาและภูเก็ต เพราะอาชีพเหล่านี้ใช้พรสวรรค์ทางด้านการแสดงเป็นหลักและต้องใช้ความอดทนในการฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดความชำนาญจึงไม่จำเป็นต้องมีวุฒิการศึกษาก็สามารถทำได้ขอเพียงมีใจรักในการแสดงเท่านั้น ไม่เพียงแต่การประกอบอาชีพที่ใช้ทักษะและพรสวรรค์ส่วนตัวดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเท่านั้น ยังมีผู้มีความหลากหลายทางเพศจำนวนมากในประเทศไทยที่ประกอบอาชีพโดยใช้ความรู้จากการเล่าเรียน และต้องใช้วุฒิการศึกษาในการประกอบอาชีพ เช่น ครู แพทย์ อาจารย์ เป็นต้น

จึงกล่าวได้ว่า อาชีพของผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยครอบคลุมอยู่ในทุกสาขาอาชีพของสังคมในประเทศแคนาดา จากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัยที่ได้จากการสืบค้น พบว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของประเทศจึงส่งผลให้มีระบบการศึกษาที่ดี และด้วยจำนวนประชากรของประเทศแคนาดาที่มีไม่มากนักเมื่อเทียบกับขนาดเศรษฐกิจและรายได้ของประเทศ ดังนั้นคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนจึงอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ประชาชนจึงสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ ด้วยเหตุนี้ ผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศแคนาดาจึงต้องศึกษาเล่าเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของตัวเองให้สูงขึ้น และจากการที่ผู้คนต่างมีวุฒิการศึกษาสูงนั้นทำให้พวกเขานิยมประกอบอาชีพที่เป็นที่นับหน้าถือตาทางสังคม เช่น อาชีพทางด้านกฎหมาย ด้านการบริการด้านสุขภาพ เป็นต้น

ตารางที่ 2 การประกอบอาชีพของผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยและประเทศแคนาดา

อาชีพของ LGBTQ+ ในประเทศไทย	อาชีพของ LGBTQ+ ในประเทศแคนาดา
ประกอบอาชีพที่ต้องใช้พรสวรรค์และความคิดสร้างสรรค์ เช่น การแสดง วงการบันเทิง รวมไปถึงอาชีพด้านวิชาการ เช่น คุณครู บุคลากรทางการแพทย์ ข้าราชการ เป็นต้น	นิยมประกอบอาชีพในภาคธุรกิจ การเงิน การขาย การบริหาร อาชีพทางด้านกฎหมาย ด้านสุขภาพ ด้านวิทยาศาสตร์ และข้าราชการ เป็นต้น

3. ความแตกต่างของสิทธิทางกฎหมายเกี่ยวกับการสมรสสำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยและประเทศแคนาดา ปัจจุบันนี้ประเทศไทยยังไม่สามารถที่จะจดทะเบียนสมรสระหว่างคู่รักเพศเดียวกันได้ เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญให้ความเห็นว่า พื้นฐานของกฎหมายนอกจากจะเป็นไปตามกฎแห่งธรรมชาติแล้ว ยังต้องเป็นไปตามขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีของแต่ละสังคมด้วย อีกทั้งการไม่ได้กำหนดเพศในการสมรสอาจมีผู้มีความหลากหลายทางเพศมาจดทะเบียนสมรสเพื่อหวังผลประโยชน์ในสวัสดิการต่าง ๆ ของรัฐหรือประโยชน์จากการลดหย่อนภาษี อันอาจส่งผลต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ส่วนประเทศแคนาดา นับตั้งแต่ พ.ศ. 2548 แคนาดาได้ผ่านกฎหมายสมรส Civil Marriage Act ที่รับรองสิทธิในการสมรสให้สามารถกระทำได้ทั้งในบุคคลต่างเพศและในบุคคลเพศเดียวกัน ซึ่งกฎหมายนี้เป็นกฎหมายระดับประเทศที่ใช้ร่วมกันในการประกอบพิธีสมรส นอกจากนี้ ในกฎหมายดังกล่าวยังระบุชัดเจนว่าทุกคนมีความเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย และมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองที่เท่าเทียมกันโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ คู่สมรสเพศเดียวกันที่จดทะเบียนสมรสด้วยกันแล้วมีสิทธิเท่าเทียมกับคู่รักต่างเพศทุกประการ นอกจากนี้ ในกฎหมายดังกล่าวยังระบุว่า คู่รักเพศเดียวกันที่จดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ยังสามารถจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมได้ (TODAY Bizview, 2563)

ตารางที่ 3 ความแตกต่างของสิทธิทางกฎหมายเกี่ยวกับการสมรสสำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยและประเทศแคนาดา

กฎหมายการสมรสสำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศ	
ประเทศไทย	**ประเทศแคนาดา**
ปัจจุบัน บทบัญญัติแห่งกฎหมายไทย ยังมิได้รับรองให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถทำการสมรสกันได้ มีเพียงร่างพระราชบัญญัติคู่ชีวิตที่ยังไม่มีความคืบหน้าแต่อย่างใด	กฎหมาย Civil Marriage Act ที่มีผลบังคับใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2548 รับรองสิทธิในการสมรสให้สามารถกระทำได้ทั้งในบุคคลต่างเพศและในบุคคลเพศเดียวกัน และทุกคนมีสิทธิ เท่าเทียมกันทุกประการ นอกจากนี้ในกฎหมายดังกล่าวยังระบุว่า คู่รักเพศเดียวกันที่จดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมายแล้ว สามารถจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมได้

อภิปรายผล

งานวิจัยครั้งนี้ได้มุ่งศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและเสรีภาพโดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้มีความหลากหลายทางเพศที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและประเทศแคนาดา จากการศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมที่มีความคล้ายคลึงกันของสังคมไทยและสังคมแคนาดาที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งผลปรากฏว่า ปัจจัยหลัก ๆ ดังกล่าวประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านค่านิยม ปัจจัยด้านการศึกษา และปัจจัยด้านเสรีภาพ สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบอย่างยิ่งต่อสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกบุคคล และด้วยความที่เสรีภาพเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนควรได้รับและไม่มีใครสามารถพรากสิ่งเหล่านี้ไปจากพวกเขาได้ ซึ่งคำกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ธวัฒน์ บุญพิทักษ์ (2561, น.2) ที่ว่าในทุก ๆ รัฐธรรมนูญต่างก็มีรากฐานแนวคิดหลากหลายด้านด้วยกัน ซึ่งหนึ่งในนั้นย่อมหนีไม่พ้นเรื่องของสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค เนื่องจากทั้งสองเรื่องดังกล่าว เป็นเรื่องสำคัญในความเป็นมนุษย์และเป็นหลักการสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ทำการศึกษาถึงอาชีพที่เป็นที่สนใจและได้รับความนิยมของผู้มีความหลากหลายทางเพศทั้งในประเทศไทยและประเทศแคนาดา กล่าวคือการประกอบอาชีพนับว่าเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งสิทธิและเสรีภาพในบริบทของการประกอบอาชีพนั้นยังสอดคล้องกับความหมายของสิทธิและเสรีภาพที่ปรากฏอยู่ในงานวิจัยของ ปรียวรรณ สุวรรณสูนย์ (2563, น.17) ที่กล่าวว่า สิทธิและเสรีภาพเป็นสิ่งที่มีคุณค่าสูงสุดที่มนุษย์พึงได้รับการปกป้องคุ้มครองจากสังคม สิทธิ คือ อำนาจที่บุคคลพึงมีเพื่อเรียกร้องให้คนอื่นกระทำหรือละเว้นการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนเสรีภาพในทางข้อเท็จจริงแล้วจะไม่ก่อให้เกิดหน้าที่ต่อบุคคลอื่น ดังนั้น สิทธิและเสรีภาพในบริบทของการประกอบอาชีพ ผู้วิจัยตีความได้ว่า สิทธิ เป็นตัวกำหนดให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งสามารถนำพาตัวเองไปสู่ระบบการทำงานขององค์กรหรือเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้ ในทำนองเดียวกันบุคคลเหล่านั้นก็มีสิทธิที่จะเลือกประเภทของอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเองและสอดคล้องกับสภาวะทางธรรมชาติของพวกเขาได้ และหากจะมองว่าการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพนั้นเป็นเสรีภาพก็ไม่ผิดนัก เพราะสิทธิและเสรีภาพเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกขาดจากกันได้โดยสิ้นเชิง

ในด้านการสมรสสำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศ ปัจจุบันนี้ประเทศไทยยังไม่สามารถที่จะจดทะเบียนสมรสระหว่างคู่รักเพศเดียวกันได้ เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญให้ความเห็นว่า พื้นฐานของกฎหมายนอกจากจะเป็นไปตามกฎแห่งธรรมชาติแล้ว ยังต้องเป็นไปตามขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีของแต่ละสังคมด้วย อีกทั้งการไม่ได้กำหนดเพศในการสมรสอาจมีผู้มีความหลากหลายทางเพศมาจดทะเบียนสมรสเพื่อหวังผลประโยชน์ในสวัสดิการต่าง ๆ ของรัฐหรือประโยชน์จากการลดหย่อนภาษี อันอาจส่งผลต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ในขณะที่ประเทศแคนาดา นับตั้งแต่ พ.ศ. 2548 แคนาดาได้ผ่านกฎหมายสมรส Civil Marriage Act ที่รับรองสิทธิในการสมรสให้สามารถกระทำได้ทั้งในบุคคลต่างเพศและในบุคคลเพศเดียวกัน ซึ่งกฎหมายนี้เป็นกฎหมายระดับประเทศที่ใช้ร่วมกันในการประกอบพิธีสมรส นอกจากนี้ในกฎหมายดังกล่าวยังระบุชัดเจนว่าทุกคนมีความเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย และมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองที่เท่าเทียมกันโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ คู่สมรสเพศเดียวกันที่จดทะเบียนสมรสด้วยกันแล้วมีสิทธิเท่าเทียมกับคู่รักต่างเพศทุกประการ นอกจากนี้ในกฎหมายดังกล่าวยังระบุว่า คู่รักเพศเดียวกันที่จดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ยังสามารถจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมได้

การสมรสเท่าเทียมเป็นสิ่งที่ถูกพูดถึงอย่างกว้างขวางในหลายประเทศในโลกปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยและส่วนใหญ่จะเป็นประเทศที่อยู่ทางซีกโลกตะวันตก การส่งเสริมเรื่อง

ความเท่าเทียมทางเพศนอกจากจะเป็นการสร้างความสุขและสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ประชาชนภายในประเทศแล้ว สิ่งนี้นับว่าเป็นการบ่งบอกให้ประเทศอื่น ๆ ทั่วโลกรู้ว่าประเทศที่ส่งเสริมเรื่องความเท่าเทียมทางเพศนี้เป็นประเทศที่ประชาชนมีความเจริญทางด้านจิตใจสูง อีกทั้งความเท่าเทียมทางเพศเป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ และหากพูดถึงการสมรสเท่าเทียมแน่นอนว่าย่อมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมากกว่าเสรีภาพอย่างเห็นได้ชัด เพราะเสรีภาพเป็นสิ่งที่บุคคลสามารถเลือกที่จะกระทำหรืองดเว้นการกระทำด้วยตนเองได้ แต่หากเป็นสิทธิที่เกี่ยวข้องกับการสมรสแล้วนั้น ต้องถูกบัญญัติมาในรูปของกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด เลิศไพฑูรย์ และ กล้า สมุทวณิช (ม.ป.ป.) ที่กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของสิทธิในข้อหนึ่งว่า สิทธิจะเกิดขึ้นก็แต่โดยกฎหมายเท่านั้น เนื่องจากสิทธิเป็นเรื่องของอำนาจและหน้าที่ที่จะบังคับต่อบุคคลอื่นหรือรัฐ ปัจเจกชนทั่วไปจะบังคับต่อบุคคลอื่นหรือรัฐได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายรับรองสิทธิของตนและกำหนดหน้าที่ต่อบุคคลอื่นเท่านั้น โดยกฎหมายอาจจะกำหนดสิทธิไว้โดยชัดเจนหรือให้อำนาจแก่ปัจเจกชนไปกำหนดสิทธิระหว่างกันและกันได้โดยเสรีตราบใดที่ไม่ขัดต่อกฎหมายและศีลธรรมอันดีของประชาชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กร

1. สถาบันครอบครัวควรทำความเข้าใจและเปิดใจยอมรับบุตรหลานหรือคนในครอบครัวที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ การส่งเสริม สนับสนุน การให้ความรักความอบอุ่น คอยดูแลเอาใจใส่ จะทำให้บุตรหลานมีความมั่นใจในการใช้ชีวิต ส่งผลให้พวกเขาเหล่านั้นเกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของตัวเองไม่น้อยไปกว่าใคร ๆ เนื่องจากสภาพแวดล้อมในครอบครัวที่ดีเป็นบ่อเกิดของประชากรที่มีคุณภาพในสังคมต่อไป

2. สถานศึกษาควรเป็นที่ที่ปลอดภัยสำหรับทุกคนไม่ว่านักเรียนคนนั้นจะเป็นเพศใดก็ตาม การให้ความรู้การอบรมสั่งสอนจากคุณครูในโรงเรียนมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการอบรมสั่งสอนจากครอบครัว คุณครูควรให้ความรักความเมตตาแก่ลูกศิษย์ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญของจรรยาบรรณในวิชาชีพครู หากโรงเรียนและคุณครูเป็นที่ที่ปลอดภัยทางด้านร่างกายและจิตใจสำหรับพวกเขาแล้วจะก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขทำให้ผู้เรียนเติบโตไปอย่างมีคุณภาพ

3. พรรคการเมืองมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้ดียิ่งขึ้น การเสนอกฎหมายต่าง ๆ เช่น การสมรสเท่าเทียม เป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญทางด้านจิตใจของมนุษย์ แสดงถึงการให้ความสำคัญในเรื่องของความเท่าเทียมทางเพศ นอกจากนี้ ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารควรตระหนักในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน เพราะประชาชนควรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ควรมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน

4. องค์กร หน่วยงาน หรือบริษัท ควรให้ความสำคัญที่ความสามารถของบุคคลมากกว่าเพศสภาพ ควรขจัดอคติส่วนตัวและเปิดใจยอมรับให้พวกเขาเหล่านั้นได้แสดงความสามารถในการทำงานเพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้าในองค์กร และช่วยเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาเปรียบเทียบสิทธิและเสรีภาพของผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยและประเทศแคนาดา ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นถึงความแตกต่างที่น่าสนใจหลายประการของทั้งสองประเทศ เช่น การศึกษา การท่องเที่ยว เศรษฐกิจ วัฒนธรรม เป็นต้น กล่าวคือหากเป็นประเด็นเรื่องความหลากหลายทางเพศ อาจทำการศึกษาเจาะจงไปยังกลุ่มประเทศรัฐอิสลามประเทศใดประเทศหนึ่งหรือทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประเทศมหาอำนาจที่มี

ระบอบการปกครองแตกต่างกัน เช่น สหรัฐอเมริกากับจีน เป็นต้น หากเป็นประเด็นเรื่องการศึกษาอาจทำการวิจัยเป็นรายภูมิภาค เช่น ภูมิภาคเอเชียตะวันออก ภูมิภาคลาตินอเมริกา ภูมิภาคยุโรป ภูมิภาคแอฟริกา เป็นต้น หรือประเด็นเรื่อง Soft Power ที่มีอิทธิพลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่แต่ละประเทศมีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์ไม่เหมือนกัน เป็นต้น หรือแม้แต่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งกับงานวิจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ประเด็นเหล่านี้นับว่ามีความน่าสนใจไม่น้อยในการนำไปต่อยอดในงานวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

เกษียร เตชะพีระ. (2563). **เสรีนิยม: ความรู้ฉบับพกพา.** เข้าถึงเมื่อ 12 สิงหาคม 2566 จาก https://bookscape.co/books/in-stock/very-short-introductions/vsi-liberalism

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2562). **ปัจเจกชนนิยม : โดย โกวิท วงศ์สุรวัฒน์.** เข้าถึงเมื่อ 12 สิงหาคม 2566 จาก https://www.matichon.co.th/columnist/news_1721548

ชาญชัย คุ้มปัญญา. (2563). **อุดมการณ์ทางการเมือง : อุดมการณ์เสรีนิยม.** เข้าถึงเมื่อ 12 สิงหาคม 2566 จาก http://www.chanchaivision.com/2013/07/fundamental-politics-ideology-2.html

ปรียวรรณ สุวรรณสูนย์. (2563). **รายงานวิจัย เรื่อง สิทธิเสรีภาพของประชาชนภายใต้รัฐธรรมนูญศึกษาเปรียบเทียบรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตยกับสังคมนิยม.** กรุงเทพฯ: หอสมุดรัฐสภา.

พงษ์ธวัฒน์ บุญพิทักษ์. (2561). **สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2560.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักกฎหมาย.

พระมหาพูนศักดิ์ วชิรวโส. (2561). **แนวคิดปัจเจกนิยมในพุทธปรัชญาเถรวาท.** พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

โรงพยาบาลเพชรเวช. (2563). **LGBTQ ความหลากหลายที่ต้องเข้าใจ.** เข้าถึงเมื่อ 3 สิงหาคม 2566 จาก https://www.petcharavejhospital.com/th/Article/article_detail/LGBTQ

ศิวพล ชมพูพันธุ์. (ม.ป.ป.). **(ร่าง) เสรีนิยมในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ.** เข้าถึงเมื่อ 12 สิงหาคม 2566 จาก https://www.academia.edu/18734179

สุรพศ ทวีศักดิ์. (2562). **เสรีนิยมกับอนุรักษ์นิยมอยู่ร่วมโลกกันได้ไหม.** เข้าถึงเมื่อ 12 สิงหาคม 2566 จาก https://prachatai.com/journal/2019/04/81980

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2555). **ปัจเจก**. เข้าถึงเมื่อ 12 สิงหาคม 2566 จาก http://legacy.orst.go.th/?knowledges

KPG overseas. (ม.ป.ป.). **ทำความรู้จักประเทศแคนาดาใน 6 ย่อหน้า.** เข้าถึงเมื่อ 3 สิงหาคม 2566 จาก https://korpungun.com/canada-in-6/

TODAY Bizview. (2563). **สรุปให้เข้าใจปมดราม่า เจ เค โรว์ลิ่ง หลังถูกถล่มเรื่องเหยียดเพศ.** เข้าถึงเมื่อ 9 กันยายน 2566 จาก https://workpointtoday.com/lgbtq